

Передплата на „Буковину“

в Австро-Угорщині: на цілий рік 24 кор., на пів року 12 кор., на чверть року 6 кор., на місяць 2 кор.

в Росії: на цілий рік 12 карбованців, на пів року 6 карб.

в інших державах: на цілий рік 40 фр., на пів року 20 франків.

Для міщан і селян буде виходити „Буковина“ раз на тиждень під наглядом і коштівати буде на цілий рік 4 К., на пів року 2 К., на чверть року 1 К.

Поодинокі число 10 сотиків.

Оголошення приймають ся по 10 сот. від односторонньої стрічки або 10 місця дрібним друком (петіт). При кількохразових, або при різних замовленнях, значний опуст.

БУКОВИНА

орган української поступової партії на Буковині.

Виходить що дня окрім неділь і єввят.

в Чернівцях, ул.

Число теле

Адрес для телеграм: 5.

В справах редакційних можна уст.

ся що дня від 10 — 11. рано і 2. — 3. поно., дни крім неділь і єввят.

Надсилає по 40 сот. від стрічки, при частійших замовленнях відповідний рабат. Рекламні оголошення візьми від порта. Рукописи повертає редакція лише на попередньому застереженні і влученем належності поштової.

Циркулярні як прилоги приймає ся по 2, 3 і 4 сотиків від штуки.

Належностей за анонси марками поштовою не приймає ся.

25. рік „Буковини“.

Отсим числом наша газета починає 25. рік свого життя, рік ювілейний, яким має довершити одну четвертину століття, час замітний вже навіть в життю народу. Найже проте вільно буде „Буковині“ сказати слово й про domo sua!

З початком 1885. року заходом і коштом кількох людей, що раді були щиро служити всім своїм сил народній справі, почала „Буковина“ як скромненький двотижневник своє життя. Сильна віра в красшу будучність нашого народу і в сім зеленім куточку широкої української землі була кріпкою підвалиною сего підприємства. Зневірені і збаламучені виродки-сини неньки-України, що покладали, як ще і нині, одну надію спасенія „Руси“ на матушку-мачуху, відділили ся тоді рішучо від своїх рідних братів, проти яких воюють завзято усякими способами невинно до нині на радість ворогам, а на шкоду рідного народу. Особливо наша газета була тим одчайдухам все сілю в очі, яку оклеветували безнастанно перед своїми і чужими, а вже найбільше перед незрячими братами.

І чужі вороги лютували весь час невинно проти „Буковини“ і заходили ся всіма і найпідлішими способами підкопати її існування, не вагаючись ужити до того навіть церкви, накладаючи на „Буковину“ заборону.

Та всі ворожі заходи не вдали ся. „Буковина“ росла, ширшала і розвивала ся все більше. А нині починає ювілейний рік, устоявши ся супроти всіх замахів ворогів, яких органи за той час падали і змі-

няли ся безнастанно, підшиваючи ся під різні програми і кличі, з котрих оставав один тільки незмінений і головний, а то ворогість проти української нації, отже й борба проти нашої газети, як заступниці української ідеї на Буковині.

Не добившись до своєї цілі язичієм, пробують вороги дійти до неї нашим рідним словом, заохочуючи і спираючи тих, що сіють між нами роздор, що обкидують „Буковину“, укр. послів і провідників болотом перед народом. Отсе їхня одинока робота, а тим то й видно, виключна задача, яку прикривають плащиком осібних партій, до яких заманюють несвідомих людей високопарними кличами, голословними фразами, пустими теоріями.

Супроти сего факту зайшла потреба заняти і нам відповідне становище. Доси „Буковина“ не була партійним органом, а старала ся оминати все, що розводило, а підносити те, що всім Українцям спільне, дороге і єввяте. Тому то й мали в „Буковині“ голос всі, що інтересували ся народними справами, ба навіть в редакції засідали не раз люди наскрізь партійного духа, що пропагували в ній ідеї, з якими наші провідники загалом не годили ся. Все те і ще більше поза тим терпіли ми в інтересі єдності і згоди, як найважнішого услівя сили Українців на Буковині. Та ся терпимість не то не заставляла пропагаторів „нових ідей“ до такоїж толеранції, а противно осмільювала їх до тим більшої агресивності, до тим більшого гуртовання. Прійшло на остаток до того, що сю справу розбірали на зборах, із яких виїшла „Національна Рада“, котра мала мати провід в наших народних справах. Але та частина, що занесла до нас гасла по-

літики, якої непридатність відчула на власній шкірі, остала й тепер поза „Національною Радою“, котру признавали тільки на те, щоб в ній мати голос, але не на те, аби слухати її голосу. Нехіть а взаглядно неміч деяких членів „Національної Ради“ до серйозної і енергічної праці розбили її. Розстріл пішов ще більший. чого розкладовим елементам тільки й треба було. Вони піднесли голову ще вище, почали вже голосно говорити ба й писати про нову партію, до котрої вербували вже явно аргументами, які черпали із ворожого Українцям болота румунізаторів, кацапів і т. п., обкидуючи цим людей, яким бук. Україна завдячує весь свій поступ, який іменно так дуже коле в очі ворогів нашого народу.

Отсі обставини вивели й наших із терпцю глядіти ще далше рівнодушно на т. зв. „невинні вибрики молодечі“, прийшло до широких розправ всіх і всяких над нашими домашніми справами, на які прибули й такі, що хотіли тільки наговорити немилими їм лично проводар „компліментів“, щоб за тим забрати відки прийшли, не турбуючись і на далше народними справами, до яких були все байдужними. А знов частина другої парайї остала, як була, вірна своїм „переконанням“, що всі дурні чи вищечні окрім них одних, та що й бук. Українцям конче треба партій.

Ну й маємо ті партії на втіху ворогам, а на лихо собі. Ми їх не хотіли, а противно поборювали, бо стояли за єдність, як конечним услівем сили бук. Українців. Ми були, є і будемо все за одною громадою, у внутрі якої конечна домашня борба-опозиція ріжних програ-

Науман

Про мораль товпи.

Чим є чоловік як одиниця серед великої товпи людей?

Чим є один гірничий робітник? Таких дозрілих муштин робітників як він є 900.000, що працюють в копальнях, по гутах і т. д. Якесь скількість з поміж них є наставниками, управителями, штабірами і надштабірами. Де певної міри сї вибивають ся виправді понад ту цілу масу людей, але дуже багато з поміж них нічим не ріжняться від решти робітників. Припустім, що з тих 900.000 яких 100.000 вирізняють ся чим небудь від других, чи то своїм становищем, чи своїми здібностями та спритом, то всеж таки остає іще 800.000 людей, яких життя дасть так характеризувати менше більше ось так: одної гарної днини став він гірником і оставав ним доти, доки сили вистарчали, або доки не стрінуло його яко нещастя. Від тої пори став гірником-калікою і так помер. Ся життєпис деколи зміняєсь такими обставинами: він оженив ся, мав двох синів, з котрих один став гірником, а другий люкаєм; мав дві дочки. Одна з них віддалась за гірника, а друга незамужна є кравчицею. За ціле своє життя працював в пяти копальнях. Два рази лежав довгий час в шпиталі. Поліція не має нічого осуджувачого про нього сказати Сей період зміняє ся у кожного на иньше. Але сї ріжничі суть так незаметні, і подібність одної життєписи до другої так велика, що просто ми не в силі зробити собі з кожної одиниці самостійну цілість. Одна днина схожа на другу, робітничя книжка одного і другого така сама, й ведене життя дома і поза домом у одного і другого таке саме.

Є ще справді ріжничі, але вони з бігом часу зменшають. В сучаснім поколінні гірників вирізняють ся поміж собою тубилці і пришепці (зайди). Сї останні приносять зі собою свої питомі звичаї, обичаї, мову, страву, напійки та й спомини. Але се все з часом помалу вирівнюєть ся; бо діти їх йдуть вже до тої самої школи, що діти тубилців; учать ся з тих самих книжок після тих самих наукових планів. Жінки купують у склепарів ті самі товари. Мужчини читають ті самі часописи, провадять таку саму господарку і розмовляють про ті самі життєві питання. Один є мудріший від другого і розуміє життя ліпше, але в сути річі всі они вітні того самого пня, цвітіння тої самої левади, людя з людською судьбою.

І чи так справа стоїть виключно з гірником?

У всіх робітничих галузях, де лиш праця не вимагає творчої та самостійної здібності, дїє ся так само. Возьмім пр. під увагу життя фабричного робітника. Чим воно ріжниться ся від гірника. Хлба та ріжниця, що ту на місце копальної шахти приходить фабрична зала. Тут живе ще менше зміняєсь ніж там, і тому тут чоловіки як один виді ще труднійше вибитись на верх. В прядільному промислі працює яких 400.000 робітниць по фабриках, або заведеннях, що стоять в звязи з промислом і підлягають промислому наглядові. Сих 400.000 людей йде що днина до праці. Щож цікавішого можна розказати про тую працю? Правда статистик найде для себе багато цікавого і технік, тай купець вкінці розкаже багато интересного; але як застановимо ся над життям-бутем робітника то жимоволі снітаємо: де тут зміст тай ціль життя? В чім лежить його зміст? Машини гудять сїм відвічним стуком, куряве уносить ся до кожної роботи мусить

нічно блискучий метал і той самий крик, на котрий вже й не звертаєть ся уваги, але який ніколи не дозволяєть первам успокоїтись.

Ми цілком не говоримо про се, чи за працю добре платять, чи ні. Се питає само про себе стоїть як цілість і нічого не має спільного з нашими міркуваннями. Нас інтересує виключно питання: Які то мусять бути люди, що суть прикуті до таких одноманітних умови життя. Щоби уникнути непорозуміння, скажемо вразно, що не всі промислові робітники ведуть таке одноманітне життя.

В фабриках, що виробляють річ т. зв. готові є велике число таких робітничих місць, де муштина має явесь значіне і примінене, до богато залежить від його здібностей і творчости.

В фабриках машин, в електро-техніці, в графічних заведеннях ітд. є таких місць богато більше чим в тих фабриках, що переробляють сирій матеріал. Та всеж і в тих заведеннях знаходять ся велике число помічних сил, яких цілком заняті є згортати вугле, виладовувати, запаковувати, вертїти, лякерувати ітд. і все без ушину. Сї люди творять більшість між робітництвом. Вони якраз становлять дійсну чернь — товпу, понад якою зносять ся не велике число релігійно щось вартних робітників. Однак хто хоче пізнати мораль товпи, не сьміє дати ся заманути невеличким числом тих вишних робітничих верств. Бо до певної міри є богато лекше уявити собі мораль тих вишних робітничих верств, чим мораль дійсної товпи.

Як соціал-демократ була ще малю оповідала з б...

...или з дру-
братньої борби перед свів-
спрчинили і не прийма-
наслідки ніякої відвічальности
...сторією. Нам її накинено, ми му-
симо її вести в інтересі народної справи,
яка після нашого глибокого переконання
від „нового“ курсу мусіла б потерпіти. Ми
ї на далі як доси обмежимося на де-
фензиву, яка найкрасше свідчить про
наше мирне успособлене проти своїх, як
і проти чужих противників.

Ось причини, чому із сим числом
стає „Буковина“ партійним органом, реч-
ником партії тих людей, що довголітною
тяжкою працею-боротьбою придбали бук.
Україні значіне і добро. Се й оста-
не гаслом „Буковини“ й на далі, а кому
дорого значіне й добро буковинської Укра-
їни, того просимо попірати нас зі всіх сил
широ і вірно, як й „Буковина“ все
служила українській народній справі.

Вибори до ради міської в Чернівцях.

Вже в найближшій часі, бо з початком лютого
мають відбутися вибори половини радних для
міста Чернівців. Що ці вибори мають превелику
вагу для всіх народностей, які замешкують столи-
цю Буковини, річ очевидна і зрозуміла, бож кожда
народність бажає мати через своїх заступників
вплив на заряд і репрезентацію міста, бо жадна
не хоче, щоб її при якій небудь нагоді поминено
або й покривджено. А що представники одної на-
родности не дуже будуть журити ся другою, або
прямо ділати муть на її некористь, се більше як
певно. От тим то найсправедливішою засадою,
після якої, на наш погляд, повинні відбутися ви-
бори в такім національно-різнороднім місті як
Чернівці повинна би бути засада національного
представництва, так як се діє ся вже при виборах
до законодавчих тіл. Такого формального, правового
принципу, що заводив би національне представ-
ництво до міської ради одначе нема і народностям,
котрі признають ся до сеї засади і в ній єдино
бачать дорогу до досягнення впливу на заряд міста,
не остаєть ся нічо иншого тільки самим, з влас-
ної ініціативи переводити оту засаду в життя. т. зн.
приступати до виборів, признавши кожній народ-
ности право мати своїх заступників відповідно до
її чисельної і політичної сили, а наслідком сего
не лиш не поборювати себе, але противно помагати
собі при виборах. Очевидна річ, що в такім слу-
чаю реальний успіх залежати ме передусім від
порозуміння, т. з. компромісу між дотичними на-

що понятя про нову мораль дуже трудно собі ви-
робити. Ся недостатка в вихованю, якої ніхто не
зможе заперечити, не є сама собою перешкодою,
щоби порушити головне питання, якого рода буде
мораль новочасної товпи як індустріялізм стає на
своїй вершині. Іншими словами: Як є цілі
життя, задля яких пересічний робітник буде ува-
жати життя за ватісе.

Може краще буде, як ми наперед розглянемо,
які елементи бракують в моралі пересічного ро-
бітника.

Браків того, що можна назвати мораллю спад-
щини. Під тим розуміємо той хід гадок, який
є найкрасше заступлений у мужиків там де панує
право спадщини, яке зрештою виходить всюди на
яв де є сталі права посідання. Мужик має одер-
жати землю. Се є закон його життя. Задля сего
кавалка землі робить він все можливе, працює
без границь, женить ся, щоби дістати кавалок
землі. Навіть в часі, як довкола него сама жура,
не покидає з'усиль, щоби ратувати землю для своїх
наслідників. Вирочім світ може крутитись, зако-
нодавства можуть змінитись, щоби лиш його рідня
остала тим, чим вона є. Не кажу, щоби у всіх
мужиків була отся мораль спадщини як найстро-
гійше захована. Є й неморальні мужики, які за-
пропащають свою землю. Але правдивий мужик
держить ся все того, щоб удержати землю і в тім
має сталий пункт опертя до того, що він робить
має робити. Він має своє спеціальне му-

ож від того, чи всі союзники
тять умови.

Поб... як сказати, національно-ком-
промисового... зазначують ся при тепе-
рішних виборах ще ва другі: оден, який репре-
зентують пп. Менчель-Вальштайн іде до
того, щоб вибирати радних без огляду на народ-
ність тільки з увагою на їх „кваліфікації“, се зна-
чить переложене на зрозумілу мову, що радними
повинні бути лиш ті люди котрих п. Менчель
признає „кваліфікованими“, себто такі самі як
він а бодай дуже подібні до него. Другий напра-
мок, християнсько-соціальний, опираєть ся на віро-
ісповідній основі і виступає до виборів під кличем:
„Проч з Жидами!“ бажаючи згуртувати всіх хри-
стіян до спільної акції. Поки що гуртуєть ся там
тільки частина Німців і Румун, хоч менери партії
раді би дуже втягнути під свій провід також
Українців і вже тепер друкують відозви на їхні
„згромадження“.

Ми думаємо, що черновецьким Українцям ні-
чого й надумувати ся, як і з ким приступати до
виборів. На п. Менчля спускати ся буде важко, бо
він такий невдоволений „mit den Jung Ruthenen“,
особливо від часу вижницької гімназії, що ледви
чи й найде між нами хоч одного чоловіка, що бо-
дай приблизно посідав би „кваліфікації“ на мі-
ського радного. Зрештою, ми самі мусимо смирно
признати ся, що між нашою громадою мабуть не
найде ся ніхто „в густі“ п. Менчля.

Те саме треба сказати про християнсько-со-
ціальну акцію. Коли з одного боку ніщо не є для
українського народу так чуже як расова і віро-
ісповідна ненависть, так з другого ніщо не було б
для нас більше понижаючим, як іти під коменду
людей à la Кисанович і тов., що для роз'єднання
української суспільности не жахають ся перед жад-
ною брехнею, перед жадним плюгавством наших
передових людей.

Противно, український народ, що на протягу
цілої історії виявив подиву гідну толерацію не
тільки в релігійнім але й національнім згляді, на-
род що сам пригнічений бажає правди і справед-
ливости не лиш для себе, але й для других, має
тільки одну дорогу при кожнім ділі: націо-
нальну рівноправність на засаді вза-
імности. Тому й для нас не було й нема инь-
шої дороги також при теперішних виборах, як
лише умова з прочими національними партіями:
німецькою, жидівською, польською, умова, якою кожда
сторона забезпечує другій певне число мандатів
і зобов'язуєть ся солідарно голосувати на спільно
уложену лісту. Таку умову, як ми вже коротко
одоносили, заключив комітет нашої партії, руково-
даччись зглядами слушности, а також пересвідче-
нем, що сею дорогою найкрасше забезпечимо укра-
їнське представництво в міській раді.

Тепер найважливіша річ: вибори за плечима,
наші противники чинять горячкові приготовления,
крайна пора і нам взяти ся за діло. Не тільки самі
між собою, але головнo між нашим міщанством
треба нам агітувати за виборами в тім напрямку,
який ми отут старали ся представити. Пам'ятаймо
і при сій нагоді про знамениті слова Лішта, які
ми квели в останнім числі, що політична робота
полягає передовсім в щоденнім вічно повторюванім
вербованю людини від людини, хати від хати, бо
лиш тоді витворюєть ся те кінечне почуте спіль-
ности, що веде до спільних діл.

Політичний перегляд.

Меморіял австрійського правительства.

Між кабінетами віденьським а петербурзьким
вели ся переговори в справі програми балканської
конференції, які довели недавно до того, що мі-
ністер Ізвольський згодив ся на становище Австро-
Угорщини, що скликана конференція має бути по-
переджене переговорами поміж державами, які ма-
ють визначити програму конференції. Ізвольський
— як звісно — подає з тої причини до загальної
відомости становище російського правительства
в справі конференції в циркулярній ноті до дер-
жав, які підписали берлінський трактат.

Тим самим почув ся спонуканим і віденьський
ет повідомити держави про стан переговорів.

...омочи... даткового меморіялу

...наже ся, що:

ференції від Ізвольського зробило все, що від нього
залежить, щоби ідею конференції поперти і щоби
у своїй відповіді, поданій на програму конферен-
ції зайняти становище супроти всіх точок тої про-
грами. Також і нині займає правительство супроти
конференції симпатизуюче становище. Сформуло-
вані ним застереження мають на цілі виключно
урегульоване праць конференції. Тим самим кер-
мував ся віденьський кабінет в своїх переговорах із
Туреччиною — а скоро пожаданий результат буде
осягнений, перешле ся державам також відповідне
повідомлене.

Дебата над промовою Ізвольського.

Над промовою міністра Ізвольського, яку ми
подали в попереднім числі нашої часописи, ви-
мала ся в російській думі обширна дебата, що по-
твердила лише висновки, які можна було витя-
гнути із промови Ізвольського. Експозе мін. Ізволь-
ського було певного рода маніфестацією миру, яка
не минує без наслідків при поладженню балкан-
ської квести. З промови Ізвольського показуєть ся, що
ціла Європа, а з нею і Росія потребують кінечного
мира та що всі грозячі конфлікти можна було по-
ладити в мирний спосіб. Такого самого пере-
свідчення можна набратись і з поступку цілої думи,
яка великою більшістю голосів прийняла денний
порядок в надії, що Росія буде боронити інтересів
славянських держав, але рівночасно висказала
бажане, щоби до сеї цілі йти мирною дорогою.

В дебаті над промовою Ізвольського забирали
голос всі партії репрезентовані в думі. З уоїх
промов показуєть ся, що справді ні одна партія не
хоче признати анексії, то все таки годі пори-
ватись до війни, тим більше що, як зазначив бе-
сідник соціялістів в думі Покровский II, неволене
населення російської держави російським прави-
тельством є далеко більше, ніж неволене населення
Боснії та Герцеговини австрійським правитель-
ством. В кінці всі партії з виїмкою крайних
правих і групи трудовиків згодили ся на таку
форму переходу до денного порядку:

„По вислуханю бесіди міністра, з якої мож-
пізнати загальний напрям заграничної політики
Росії та становище правительства до останніх
подій на Балкані висказує дума щире співчуття
славянським народам, як також і надію що пра-
вительство уживе всяких з'усиль в цілі забезпе-
чення оправданих інтересів тих народів. Дума є пе-
реконана, що до сеї цілі дійде ся очевидно без
пониження національної гідности Росії на підко-
внито мирній дорозі“.

Велике вражіння зробила також мова Ізволь-
ського в європейській пресі. Найбільше інтересо-
вані в цій тій справі балканські держави при-
няли, як виходить з часописий промову Ізволь-
ського переважно з вдовolenем, денні навіть, пр-
болгарська „Вечерна Пошта“ з ентузіазмом, хоч
очевидно всі кладуть свої застереження. Так само
приняла промову мін Ізвольського преса італійська,
яка уважає отсю промову дальшим кроком пере-
говорів. Одна лиш англійська преса пише,
що ситуація, мимомотееї промови та мимомоте-
рішнього становища Туреччини поважно загрожена,
тимбільше, що зима вже зближаєть ся до кінця,

З турецького парламенту.

Начерк адреси турецького парламенту до
султана у відповідь на престольну бесіду починає
ся оглядом послідних літ історії Туреччини. В на-
черку дакують послі султанові за привернення
конституції після бажань населення держави. По
згадці про заграничну політику про Болгарію та
Боснію висказано надію що міністерство zapewнить
відповідну розвязку балканської справи. Парламент
хоче удержати добрі відносини з державами і на-
діє ся, що Туреччина займе становище великої
держави. Відтак обговорює ся в адресі задачі пар-
ламенту на поли внутрішньої політики та даєть ся
виразно до зрозуміння, що парламент не дозволить
розкидати грошей. В посліднім уступі адреси го-
ворить ся про міждержавну конференцію. Адреса
кінчить ся запевненем, що парламент буде берегти
конституцію.

НОВИНКИ.

Чернівці, 31. грудня 1909.

Обов'язком кожного члена української посту-
пової партії на Буковині є передплачувати „Буко-

зину". Покищо висилаємо наш орган всім, просимо однак не забувати на давні зобов'язання супроти нашої часописи.

З технічних причин відложили ми наш зовелений додаток до святкового числа.

Член українського клубу шефом секції. Віденські часописи доносять, що посол др. Е. Олесницький має бути покликаний на шефа секції в міністерстві публичних робіт.

Війна чи мир? „N. Fr. Presse" та „W. Allg. Ztg." доносять, що дня 23. м. м. прийшло над рікою Дриною до кривавої стріли між Сербіями та австрійськими жандармами. З сербського боку пали стріли, які зранили вахмайстра Лесняка. Австрійські жандарми почали тоді стріляти до Сербів та убили двох сербських офіцерів. „W. Allg. Ztg." обговорюючи сей факт додає, що в останніх часах роздали Сербії між пограничних хлопів 100.000 карабінів. Міністер війни заперечує мовби з сербського боку стріляла погранична сторожа до австрійських жандармів і каже що стріли пали від сербських хлопів. Самого факту він не заперечує.

Суди для малолітніх злочинців входять в Австрії вжиті з дня 1 січня. Віденські газети доносять, що в Відні утворено для тих справ окремі сенат, а в повітових судах установлено також спеціальних судів для малолітніх злочинців. Надіємося, що також в Галичині та Буковині заведуть такі суди.

На засіданні краєвого виділу дозволено отримати громадам на підвищення податків від податків: Задобрівка 75 проц., Милів 75 проц., Солька 100 проц., Боянчук 75 проц., Ваїнци 90 проц., Черепківці 75 проц. і Барбівці 53 процент.

Страшно землетрясене в Італії. Землетрясене, яке навістило онді цілу полудневу Італію було найстрашніше зі всіх, які досі лучились. Землетрясене з 1905 року було справді дуже поважне, та все таки не таке страшне, як останнє. Після висказів знатків було се землетрясене так сильне, що подібного ще ніколи не було. Цілий світ стоїть під враженням сього страшного випадку, за який годі когонебудь винувати, а який спричинив таку страшну нужду в розкішній частині Європи. Згадаймо хочби велику катастрофу в Лімож у Франції, в Надбод в Німеччині та пожежу американського корабля, де загинуло тисячі дітей. Але ніяк з них не була так страшна, як останнє, землетрясене, що навістило полудневу Італію. Цілі міста зруйновані, 148.000 людей втратили життя. Особливо сумний вид представляє Мессина, після Палермо найнапівніше місто Сицилії. Ціле місто зрівняне з землею, а чудових будівель лишилися тільки звалища а з під звалищ виглядають трупи. Дотепер начислено убитих 12.000. Між убитими знаходяться ся військовий комендант Ghilotti та посол Fulci. В Palmi витягнуто дотепер з під звалищ 300 трупів, побують ся, що ще таке саме число знаходиться під звалищами В Vagnaga начислено 1000 убитих. В Faggo завалив ся „Hotel Trinobgia" прича втратило життя 43 Австрійців, які мешкали в готелі. В Alі завалив ся монастир в якому находилась школа. В школі відбувала ся якраз наука; і ученики і учителі найшли смерть під звалищами. Тревога усюди ведичезна, багато людей збожеволіло. В деяких містах товпи розбійників рабують, що тільки дасть ся, але військо стріляє усіх підозрілих. Там щасливим, що врятували життя грозить нове нещасте — голод. Щоб запобігти тому нещастю, потворили ся в різних місцях Італії комітети, що збирають датки для нещасних жертв. В цілій Італії повівають на знак жалоби чорні фани, усі театри позамикані.

Оповідки, іменованя і т. п.

Від Реданції. Всіх, що надсилають нам оголошення, повідомляємо, що з нинішнім числом не будемо містити безплатно ніяких довгих оголошень, зазвів і подяк. Через помішуване таких оголошень забирають ся чимало місця в часописі, яке можнаб ужити на що инше, більше цікаве для всіх читачів. Отримто й ми руководити ся тими мотивами, будемо містити лиш короткі звістки. Всякі довгі оповідки треба буде оплачувати після тарифу для анонсів, в противнім разі будемо їх скорочувати до minimum.

На збори філії „Рускої Бесіди", що розпочнуть ся сеї неділі, 3. січня с. р. у Вашківцях, Заставні і Чернівцях, о 10. годині рано а в Вижиці і Кіцмані о 2. годині по полудні прибудуть як відпоручники головного виділу інсп. Попович, проф. Вриндзан, проф. др. Стоцький, радник Пігуляк і дир. Спинул. Відпоручники роздарують на сих зборах зверх дві тисячі книжочок межі тих учасників, що пристали, або ще пристануть до „Рускої Бесіди".

В гр. ор. висшій реальній школі зачне ся наука 11. січня. До 10. січня 1909 включно буде заведене по причині шкарлатини замкнене.

З ц. к. управи руху. Від 1. січня 1909 р. приймає каса управи руху тільки вадия. Кавці треба платити в почтових шадницях. Річні та піврічні карти, а також абонаментові легітимації видає ся

уже від тепер. Управа руху розписалась будову локальної залізниці Веренча.

На з'їзді укр.-національно демократичного у Львові вибрано до тіснійшого Н. тету: Ю. Романчука, д-р. Е. Олесницького, В. Охримовича, Юліана Січинського, о. Даміана Лопатинського і Івана Джиджору.

Загальні збори „Товариства злекання пчіл" відбудуть ся дня 3. січня 1909 р. о 2. год. по полудні в рисунковій салі господарської середньої школи.

Датки на „Руско-Православну Бурсу" у Вижиці просимо прислати на руки касира товариства, Лазаря Жалковського, начальника почти у Вижиці.

Збори. Загальні збори філії „Рускої Бесіди" відбудуть ся в Заставні дня 3. с. м. в касинній салі. Тогож дня відбудуть ся збори заставницького „Бояна".

Відозва. Нововибраний виділ тов. „Буковинський Боян" маючи на меті згуртувати як найповажніше число людей, котрим лежить розвій музики в загальній, а з особня розвій нашої пісні на серці, порозумів ся з українськими академічними і жіночими товариствами, а також з людьми, котрі знані суть із досвіду на полі музичнім. Наслідком сего запевнено собі багато нових членів і ті заявили готовість кожної хвили допомогти товариству. З огляду однак на надходячі свята можливе в розпочати хоральні вправи доперва в другій половині січня 1909 р., а щоб знати коли членам найдогідніше приходити на вправи, урядити виділ по святах йорданським товариствам сходящим і на них рішити ся, як і коли мають вправи відбувати ся. Мимо того вже нині може виділ повідомити, що він, маючи падію зложити більший хор, упросив до помочи управителя хор у рамени товариства ще двох диригентів. Крім того порішено урядити в часі великопості для членів товариства безплатний курс науки теорії музики і співу і наколи зголосять ся на науку відповідне число членів, тоді поставлять ся о фахового іспитованого учителя. Як з того видно, поставив собі теперішній виділ досить широку задачу і тепер лише від нашої суспільності залежить чи она ті змагання підобре, чи ні. Тому виділ удає ся отрим до цілої буковинської суспільності з просьбою помочи товариству хочби й оно членськими вкладками, (1 кор. вписового, 2 кор. річної вкладки); зголосяючи на членів дійсних чи то спомогаючих, устно або письменно у касира товариства п. інж. Гр. Герасимовича, (Чернівці, ул. св. Троици 23). Щоб ж улекшити приступлене в члені товариства, вище ся небавом кураора, котрий буде абирати підписи з заявою вступу, а також і членські вкладки. Виділ зі своєї сторони буде старав ся вдоволити по можности жаданню всіх, позаяк йно в гурті видіти він спроможність успішного розвитку. — За виділ товариства „Буковинський Боян": бр. В. Гузар голова, С. Левицький писар.

Звертаємо увагу наших читачів на анонс рускої фірми п. Сіредко поміщений на останній сторіні.

Із штуки і літератури.

Репертуар міського театру. Пятниця (попол.): „Die lustige Wittwe", — оперета Легара; (веч.) „Mignon", опера Томаса Субота; „Israel", штука Бернштайна. Неділя (попол.): „Der Kilometerfresser", штука Краца, (веч.) „Aida", опера Вердіго. — Виступ п. Ф. Лопатинської.

Гостинний виступ п-ні Лопатинської в міській театрі. Ві втерок, 29. с. м. почала наша звісна оперова співачка п. Ф. Лопатинська свої гостинні виступи в міській театрі партією Рехи в „Жидівці" Галеві. П-ні Лопатинська відома не тільки нашім, але й чужій черновецькій публіці по трохі з концертів головн-ж з своїх виступів в українському театрі за час його останнього побуту в Чернівцях і тішать ся у всіх заслуженими і щирими симпатіями. Не диво, що на її перший виступ сали була заповнена до останнього місця і артистку витано довгими і щирими оплесками. Пані Лопатинська має дві основні вимоги, що співачку роблять великою співачкою: обемистий і повний, на причуд чистий, металічний голос, який орудує з такою легкістю, якби спів її не був тяжкою працею, але забавою; в найвищих позичках — а ними партія Рехи богата — не слідно в її голосі ні трохі напруження або фори, противно в них найліпше проявляється ся уся його легкість, сила і краса. Одним словом, вже по кількох перших тонах можна слухати співачки з цілим спокоєм і певністю, а се багато значить. Що до драматичного зображення характеру Рехи можна мати різні погляди, але то треба п. Лопатинській признати, що свою роль вивела консеквентно так, як її поняла — З решти співачок, що брали участь в „Жидівці" належить ся з особливим признанем піднести як з вокального погляду бездоганну так і повну драматичної експресії гру пана Гайна — Елеазара.

На неділю заповіджений виступ п-ні Лопатинської в „Аїді". — Г.

Аматорська вистава штуки Карпенка „Чумаки" відбудеть ся в Станіславці 3. до пол. По п.

нока, 1 кор. і 1 кор.

Телеграми „Букови"

Чернівці, 31. грудня 1908.

Засідає палата панів.

Відень. Палата панів мусіла перервати свої різдвяні ферії, щоб взяти під обради ухвалені недавно ще парламентом державні конечности і бюджетову провізорию та уповновласнюючий закон. На пленарнім засіданні з дня 29. м. м. згадав през. Віндшгрец про страшну катастрофу, яка навістила полудневу Італію та просив о уповажненя до переслання італійському правительству виразів глибокого співчуття. В часі бюджетової дискусії виголосив між иншими промову гр. Пініньскі, який критикував остро теперішній парламент і правительство. Говорив о апетитах на теки і diety (vide Гломбінські, Стапінські et tutti quanti — Ред.) о „капітуляції перед радикалізмом", о „лихих наслідках" загального права голосованя, а бесіду свою закінчив вказанем „єдиного рятунку" для держави — терез заведене тривалого урядничого кабінету.

Відень. Реджіо ді Каліябрія: Прибув сюди король з міністрами Орляндом та Вартоліні, відвідав ранених та оглянув заподіяні шкоди. Пальмі: Дві третини міста зруйновані, числа жертв годі означити. Семінара так само зруйнована, 1500 осіб втратили життя. Сінополь, Сан-Прокопій, та инші малі міста понесли великі шкоди, багато убитих та ранених.

Відень. „Wiener Ztg." пише: Його Величество узявдяв просьбу директора І. гімназії в Чернівцях радника двору Генріха Клявзера о перенесення в сталій стан спочинку та наділив його при тім нагоді ордером желізної корони III. класи.

Прага. Прага міська рада відіслала міністерству вишніх справ прислане їй німецьке письмо з заміткою, що урядовою мовою праскої міської ради є чеська мова.

Монтеалеоне (К. В.) В Стефана — коні видобуто з під звалищ три трупи та 60 ранених. Богато домі завалило ся, а дуже много сильно зарисовало ся. В Сан — Окофрію 13 осіб ранених, люди сидять під голім небом. Палермо Тунель коло Рометта на лінії Мессина — Палермо заблокований. Двірець в Рометта завалив ся.

Царгород (К. В.) Орган молодотурків „Шурай-Уммет" обговорюючи російську ноту і голоси всесвітньої преси про сю ноту, пише, що будоб некорисною річю покласти усі надії, які приважують до конференції, на переговори, які пропонує Австро-Угорщина. Конференції не можна відкладати, а тут входять в гру тільки ріжниці між Росією а Австрією, яка думає, що Росія прийме до здійсненя програми Пассіа, т. є. автономії Боснії. Се може опізнити конференцію о кілька місяців. Передовсім треба для признання анексії порозуміти з портою. На думку Порти сирвава анексія буде з хвилею заключена угоди в Австрії погоджена. Порто бажає порозуміти але публична опінія оттоманської держави не може вдоволити ся 50 мільонами франків.

Port of Spain (К. В.) На побережжю Венеції прийшло до борби між сторонниками Кастро та Гомеза. Генерал Форрес не допустив до того, щоб канонерка „Міранда" висадила на беріг жовнірів. Двадцять людей згнуло в борбі а 50 є ранених.

Нью-Йорк. (К. В.) В Віргинії Сіті в стані Монтана дало ся відчутти сильне землетрясене.

Запросини

до всіх приятелів народної осьвіти на
Головні збори філій
просвітного товариства

„Руска Бесіда"

що розпочнуть ся
сеї неділі, 3. січня 1909

у Вашківцях, Заставні і Чернівцях

о 10. год. перед пол., а

у Вижиці і Кіцмані

о 2. год. по пол.

По зборах забава і наука.

Хто зложить вкладки, що виносить річно для селян і міщан 2 К., а для Чиналов 4 К., дістане на збори 100 коп.

буковинського зв'язку урядників

Чер & Хетер, Чернівці

Ринок (напроти буковинської щадниці)

порукають свій багато асортований склад осінніх і зимових артикулів: **Капелюхи** з льодену, фільцу і плішу, з ц. к. надвірних фабрик капелюхів В. Плеса, Антона Піхлера, І. Гікля Синів, як також італійської фабрики капелюхів G. Borsalino. **Шапки з льодену, футра і сукна** різного роду. — **Плішові і суконні чепці** (капузи) для дітей. — **Шалі і хустки** з жєнілі, вовни і шовку. — **Біле** для панів і дітей, біде і у красках, ковнярики, маншети, краватки, обгортки, рукавички, панчохи, шкарпетки, шельки, палички і камизельки. — **Великий склад черевиків**, найелегантніше виконане, для панів, пань і дітей, як також американські черевики так звані Goodyaer Welt. — **Найбагатший вибір у товарах футряних і волічкових** різного роду. — **Артикули для саночників.** — **Артикули до подорожи.** — **Коци плішові і з верблудової вовни.**

Правдиві петербургські нальоші.

Замовлення з провінції дешево і сейчас.

Вільна посада.

Склад машин Романа Сірецького в Чернівцях, пошукує чоловіка до продажу машин. О цю посаду можуть старати ся мужчини від 30—50 років, володіючі руською та німецькою мовою в слові та письмі. Першешство мають пенсіоновані учителі і т. н. Русини, обізнані з машинами різничими, володіючі румунською мовою бодай в слові, та котрі в силі зложити кавцію 600 К готівкою. — Зголошення адресувати до Романа Сірецького в Чернівцях ул. Кохановського ч. 1, за поданем студий, референцій і т. д. На зголошення неакцептовані не відповідає ся. 192 (5—6)

Друкарня т. в. „Руска Рада“ в Черні цях пошукує

Практиканта.

Вимагає ся: укінчений 14 рік життя, укінчена І. класа гімназьяльна або реальна, знанє рускої і німецької мови, і свідцтво лікаря, що петент є зовсім здоровий. — Близій інформації уділяє заряд, в канцелярії друкарні при улиці Петровича ч. 4.

Купуйте лиш у своїх людей!

Дерніть ся клича Свій до Свого!

Новоотворене

Високою ц. к. кравую управою компетеноване

Міжнародне

Бюро Подорожи

„СВІТ“

Сірецький і С-ка

в Чернівцях (Буковина), улиця Кохановського число 1.

165 (—) видає карти корабельні до

Канади, Сполучених Держав (Америки), Аргентини, Бразилії, Азії, Африки і т. д. і т. д.

Карти на желізниці європейські, канадійські та американські.

Карти на спальні пози. — Карти прогулькові та окружні.

Купуйте лиш у своїх людей!

Дерніть ся клича Свій до Свого!

Найпрактичнійші дарунки на Різдво та Новий Рік

порукає фірма

РОМАН СІРЕЦЬКИЙ і С-ка

ул. Кохановського 1, — Чернівці — ул. Головна ч. 32.

Правдіву приємність та несподіванку зробить кожний свій Рідні, если

або

обезпечить своє житє в одинокім на Буковині рускім бюрі асекураційнім Сірецький і С-ка.

Крім обезпечєнь на житє порукає ся обезпечєня на ренті, обезпечєня від випадків, взагалі, та від випадків желізничих. Хто вже обезпечений най еще раз обезпечить ся.

Низькі премії! Догідні услїва!

Без ризика!

191 (4—5)

або

купить в складі машин Романа Сірецького грамофон; если хто вже має, то грамофонові плити, машину до шитя, машину до прання біля і т. д.

Великий вибір руських пісєнь. Догідні услїва що до сплати. Найдальше сягаюча запорука що до доброти проданих річий.

Г. ФАЙЛЕР

усувач нагнітом

Чернівці, улиця Русна ч. 8.

1. СЕРИЯ.	6. СЕРИЯ.
Веледаславич, Ори . . . 2-20	Вовчок, Нар. оповід. III . . . 3-80
Вовчок, Нар. оповіданя I . . . 2	Дерявця, Композитор . . . 2-
Будяновський, Хл. пошлїсть 2-40	Гамсуи, Голод . . . 2-20
Гайне, Подорож на Гарц . 1-20	Караєв, Філь. історії . . . 2-80
Горький, Мальва . . . 1-50	
Кавцки, Народніоті . . . 1-	7. СЕРИЯ.
2. СЕРИЯ.	Андракович, Моя популярн. 2-60
Гіктер, Іст. геогр. відкриті 2-20	Адріан, Аграр. процес . . . 1-40
Ковалів, Гром. промисловці 1-60	Виниченко, Полїста . . . 3-
М. Твайи, Том Соєр . . . 3-	Воробі вич, Над Прутом . 1-60
Мейсаси, Герія . . . 1-30	Драгоманів, Шевченко . . . 2-
Кримський, Палм-гала . . . 3-	8. СЕРИЯ.
3. СЕРИЯ.	Інгрем, Полїтична економія . 4-
Ковалівська, Покора . . . 1-40	Чайковський, Оповіданя . . 2-
Гаунтман, Віа, Геншєль . . 1-60	Франко, Воєн. constictor . . 2-20
Українка, Дума і мріє . . . 1-60	Ярошівська, Перекиначик 2-60
Злар, Легенді . . . 2-40	
Енгельс, Почток родани . 1-80	
Франко, Сім каяок . . . 1-40	
4. СЕРИЯ.	
Вовчок, Нар. оповід. II . . . 3-	
Вересаєв, Записки . . . 3-	
Енгельс, Фаєрбах . . . 1-90	
Гавалічєв, Поезії . . . 1-60	
Кримський, Лаговський . . 3-	
5. СЕРИЯ.	
Коплюбинський, В путях шат. 1-80	
Оркан, Скапаній свїт . . . 1-	
Понтопїдан, Із хат . . . 1-40	
Сторожєнко, Література . . 4-40	
Франко, Поеми . . . 1-60	

9. СЕРИЯ.	10. СЕРИЯ.
Кобилівська, До свїта . . . 2-10	Золз, Жеріналі . . . 8-
Зарєвич, Хлопська дитина . 1-80	Коплюбинський, Поединок . 2-
Катренко, Пів Прарода . . 1-40	Степанік, Дорога . . . 1-60
Кобилівська, Дух часу . . . 1-60	Тєш, Філософїя штуки . . 1-40
Кравченко, Росія . . . 3-40	
	Небувала нагода зложити власну
	бібліотеку дешевим коштом.

11. СЕРИЯ.	12. СЕРИЯ.
Мирний, Серед стєнів . . . 3-	Ковалів, Риболови . . . 2-
Мошасан, Дика пам' . . . 1-30	Маковей, Оповіданя . . . 8-
Самійленко, Українці . . . 2-	Маковей, Річєня . . . 2-40
Сроковський, Оповід. ия . . 1-40	Франко, Ковалів Басєн . . 1-60
Франко, Місія, Чума і т. . . 2-80	Якшє, В картєві сатани . . 1-60
	13. СЕРИЯ.
	Лєвицький, Хмари . . . 4-80
	Мирний, Морозєнко . . . 90-
	Нижанковський, Співаннє 2-
	Сєнєбо, Австрія в 19. ст. 1-20
	Франко, Полуйка . . . 1-40
	14. СЕРИЯ.
	Коплюбинський, Полудєскому 2-
	Лукіянєвич, Від кривди . . 2-
	Мартоніч, Хитрий Панько . 1-50
	Франко, на лонї природи . 3-60
	Франко, Нарис геології . . 1-60
	15. СЕРИЯ.
	Драгоманів, Лєсти . . . 4-40
	Франко, Зах. Веркут . . . 1-60
	Фламарион, Небо . . . 2-40
	Чєхов, Змєра . . . 2-40

16. СЕРИЯ.	17. СЕРИЯ.
Короєвєнко, Судний дєнь . . 1-20	Масперо, Старинна Іст. рия . 2-80
Лєпкий, Кара . . . 3-40	Стеєнєвєк, Моя слово . . . 4-
Мирний, Лєхї змєди . . . 1-20	Толєстой, Відроджєнє, 3 томї 2-60
Толєстой, Кавки . . . 2-60	
Шієрєр, Палєстїна . . . 3-50	18. СЕРИЯ.
	Лукіянєвич, 8а Кадєльну . . 8-
	Ковалів, Дєзєртєр . . . 1-60
	Сторожєнко, Маркє проєл . 1-40
	Тимчєнко, Калєвала . . . 3-
	Фєрієр, Даринїлм . . . 1-70
	19. СЕРИЯ.
	Гуцков, Урієль Акостє . . . 1-40
	Кобилівська, Ядїя і Катрусє 1-80
	Конрад, Національнє єкон. . 2-30
	Кривчєнко, Будєннє житє . . 3-
	Франко, Манїпулянтїа . . . 2-40
	20. СЕРИЯ.
	Драгоманів, Лєсти . . . 8-40
	Конисський, Вік Одишє . . . 2-20
	Лєпкий, 8 жєтє . . . 1-20
	Мартоніч, П чєталїня . . . 1-60
	Коплюбинський, У гр—свїт 2-

Кожду з висше поданих серій, зложєних з 6, 5 або 4 опраєваних книжок, добірних видань Українсько-руської видавничої Спїлки, в номінальній вартості **заниш 10 до 11 корон**, вислєє низше підписана кнїгарня **за ціну тїльки 7 корон** з тим, що замовленє треба прислєати найпізнійше до **1-го цьєтня 1909 р.** та лишє за готівкою. При замовленях просимо називати число серії **словами**. При надіслєаннє грошїи з гори доставляємо посилки оплаченою почтою. Хто купує три серії відразу, дістає **в додатку** одну книжку тогож виданя після власного вибору. Хто обовязує ся спровадити всї серії, тому продовжаємо право знизки на 12 місяцїв, так що протягом одного року на так користних умовах зможе придбати собі гарну власну бібліотеку. Замовленя приймає:

Книгарня Наукового Тов. ім. Шевченка

у Львові, улиця Театральна число 1.

183 (9—10)

21. СЕРИЯ.	22. СЕРИЯ.
Гуцков, Урієль Акостє . . . 1-40	Драгоманів, Лєсти . . . 8-40
Кобилівська, Ядїя і Катрусє 1-80	Конисський, Вік Одишє . . . 2-20
Конрад, Національнє єкон. . 2-30	Лєпкий, 8 жєтє . . . 1-20
Кривчєнко, Будєннє житє . . 3-	Мартоніч, П чєталїня . . . 1-60
Франко, Манїпулянтїа . . . 2-40	Коплюбинський, У гр—свїт 2-

Найбільша різдвяна оказія закупна в домі товарів В. БАЛЬТІНЕСТРА молодшого

Чернівці, улиця Єнценберга-Головна число 3.

Заложений в р. 1873.

Самостійний склад ц. товарів з альпаки і хінського срібла

к. фабрик Бахмана і С-ки у Відни.

Телефон: число 301.

ша, ана: утрині, кірїані, ашки, лїанї, бубяні, ички, жєске, лоноса, затки, чєхи, арки до, орожї, уфрі, учки, Скі, єнсілія, іомї для, очників, ми і мила, нї і цїтки, захлярі, Зєркала, оча конфєкція, Палички, брєу і мунїция, Яьорнєти, театральні, Шалики, театральні, Шовковї загортки, Товари з бронзу, Капелюхи мужєскї і для хлопцїв, Коци до подо-рожи і плєди, Каманшї і т. п. Замовленя з провінції сейчасі оплагно.

За редакцію відповідає: Віктор Остроїч. Захарка.